

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 " "
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmintelen levelek csak ismert kesektől fogadhatók el.
Kiszárolás nem adatik vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A szállításhoz minden garmondör díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:
hivatalos hirdetéseknek: Minden egyes sor után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Kiemelt díjazottak a körzetben elállított hirdetésekért törmények szerint, minden 1 centiméter után 3 kr. számítottatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdája küldendők.

Legyen Ujhely rendezett tanácsu várossá.

I.

Az önállóság, a függetlenségei vágy, törekvés az emberinnemmel egykoru; — vele született. Már a paradicsomi első páremler megkísérlette annak érvényesítését. Tehát már az emberiség bölcsőjénél találkozunk az önállóság, a függetlenségei vágy és törekvéssel.

Az emberi nem szaporodásával és fejlődésével, nőtt az önállóság, a függetlenségre való vágy és törekvés is.

Az ókor nomád vándor népeitől a középkoron át, le az ujkorig, e vágy törekvés tartotta és tartja mozgalomban az emberiséget.

Az önállóság, a függetlenségei vágy, törekvés az emberi lélek legszebb tulajdonsága: ugyanis, az önállóságra vágy, törekvés fejleszti az értelmet, fokozza a tetterőt, aczézza az akaratot, szilárdítja a kitartást, éber tevékenységben tartja a lelki és testi tehetségeket; tür, nélkülöz, verejtékez, csak hogy céljt érjen.

A mi a tudomány emberét a könyvek közé temeti, a mi az ifjut a folytonos tanulásra ösztönzi, a mi a férfiu homlokát a munka verejték cseppjeivel gyöngyözi, a mi az iparos kezében a tűt, furót, gyalut, kalapácsot sebesebb mozgásba hozza és a vésőt élesebbé teszi, a mi a földmivest a hajnal korai órájában munkára ébreszti fel, az, az önállóságra vágy törekvés.

Birni egy biztos szellemi munkakörrel, egy hajlékkal, egy darab földdel és mindezeket önállóság birni, és mindezekben önállóság működni s rendelkezni, — életcélja volt és lesz mindig az emberiségnek.

De az önállóság és függetlenség iránti vágy, törekvés nem maradt kizárólag az egyén, a család tulajdonában: átment az, a népek és nemzetek állami és társadalmi életébe is, mely a hatalommal szemközt felállította és érvényesítette ez elvet: „semmit rólunk, nélkülünk.”

Ha az emberiség, ha az egyes népfajok és nemzetek történelmében piros lapokat találunk, azokat — kevés kivétellel — az önállóságért küzdök vére festette be.

És ma is, az a lázas izgatottság, mely egyik, vagy másik világrészben a népeket és nemzeteket nyugtalanságban tartja, az, az önállóságra vágy és törekvésre vezethető vissza.

Az önállóságra vágy, törekvés az emberi lélek isteni szikrája, ősi szent öröksége. Alapja az egyéni és nemzeti jellemnek, szabadságnak, hatalomnak és jólétnek.

A hajdani római birodalmat az önállóságra szivós törekvés juttatta a világralkodáshoz, az teremtette — mais utánzásul szolgáló — nagyjellemlü férfiat.

A mi dicső őseinket a Volga folyó partjairól egy új hazát keresni, szerezni kiindította, a mi az 50 ezer ős családdal sátraikat felszedette, a mi türelmet, kitartást, bátorságot öntött beléjük a hármás bérczü és négyfolyamu új haza elfoglalására, az, az önállóság és függetlenségei vágy törekvés volt. A mi a szép, imádott hazát: Magyarországot ezer éven át annyi viszály és balsors

közt fentartotta, az, a nemzet fiaiban élő önállóság és függetlenségei érzet volt.

Es nincs másképp jelenleg sem; mert a valódi műveltség, haladás, szabadság, rend mais csak azon népek és nemzeteknél létezik, melyeknél a polgárok és lakosok kebleiben a szellemi s anyagi önállóság és függetlenség vágya törekvése honol.

E vágy, törekvés nélkül az ember gyámolt, gondnokolt, tehetetlen kiskorú marad, a nemzetek, országok, városok pedig a hatalom pusztá eszközeivé és rabszolgáivá süllyednek.

Az önállóság, a függetlenség vágya isteni adomány; ha tehát az ember az isteni képet maga-magán elhomályosítani nem akarja, szent kötelessége: erkölcsi, szellemi és anyagi önállóságra törekedni.

Mint hogy pedig az ember az özmüködő állami és társadalmi életre van teremtve, kötelessége: azt a nyilvános működési tért helyet, mely — az ország vagy állam egyeteméből — város, vagy falu czimén részére jutott — a törvény keretén belül — a jog, igazság és méltányosság elvén alapuló kormányzati rendszerrel szabaddá, önállóvá tenni. *)

A megyei közgyűlésből.

(1886. július 7.)

(Folytatás és vége.)

Olvastatott a m. kir. belügyminiszterium folyó évi 29775 sz. a. kelt leirata, melyben f. é. 17. szám alatt kelt felterjesztésére értesíti a megye közönségét, hogy a Sárospatakon felállítatni szándékolt 11-ik szolgabírósi létesítéséhez, miután az erre szükségelt költségekről a határozatban gondoskova nincs, nem adhatja beleegyezését.

Ennek kapcsán: Olvastatott a m. kir. belügyminiszterium folyó évi 33207 sz. a. kelt intézvénye melynek kapcsán Sárospatak község azon ajánlatát, melyben az ott felállítandó szolgabírósnak megfelelő helyiséget díjtalanul átengedni hajlandó a f. évi 29775 sz. a. kelt intézvény értelmében leendő tárgyalás végett leküldi.

A felolvasott miniszteri rendelet, a S. Patakon kérelmezett szolgabírói hivatal felállítására vonatkozó javaslatnak elkészítése céljából egy megyei küldöttségnek kiadatni határozattak. Ezen küldöttség elnökül Matolay Etele alispán, tagjaiul Évva András, Diószeghy János, Boronkay Farkas, Viczmándy Ödön, Szirmay Ödön, Kun Dániel, Prámer Alajos biz. tagok, Vékei Gedeon t. főügyész, Dongó Géza számvevő, Csizsar Gábor pénztárnok, a s.-a.-ujhelyi, tokaji és bodrogközi szolgabírák megválasztván, erről jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeltetnek.

Olvastatott a m. kir. honvédelmi miniszterium folyó évi 25189 sz. a. a S.-a.-Ujhelyben a megye által építtetni szándékolt lovassági laktanya tárgyában kelt intézvénye, melyben felhívja a megye közönségét, hogy a további tárgyalások megindíthatása végett az iránti kötelező határozatát illetve nyilatkozatát, hogy az építeni szándékolt lovassági laktanyát a beszállásoláért járó térítés élvezetének illetve fizetésének biztosítása mellett a béke elhelyezés megfelelő megváltoztatására vonatkozó legfelsőbb elhatározás vételtől számított 4 év alatt felépítteti és a katonaság használatába bocsátja, hivatkozással a megye közönségének f. évi a 5480. sz. a. kelt határozatára mielőbb terjessze fel.

Mint hogy a megye közönségének a s.-a.-ujhelyi lovassági laktanya felépítése iránt f. évi 5480. sz. a. kelt határozata ellen több rendbeli

*) E bevezető cikket egymásutánban több cikk fogja követni. Szerk.

felebbezés adatott be, melyek felett a nmítség m. kir. belügyminiszterium még ez ideig érdemi nem intézkedett, ennek folytán ezen megyei bizottság a felolvasott miniszteri leiratra határozatilag kimondja hogy azon esetben, ha a nagymélt. miniszterium az idézett bizottsági határozatot helybenhagyni méltóztatott, e megye a miniszteri intézvényben jelzett 4 évi idő alatt a laktanya felépítésére magát kötelezi és utasítja az alispánt, hogy az említett határozat, helybehagyása esetén a miniszterium által kivánt kötelező nyilatkozatot a megye közönsége nevében és megbízásából kiállítván, a nmítség honvédelmi miniszteriumhoz küldje fel.

Miről a nmítség honvédelmi miniszterium felterjesztés kíséretében az alispán pedig további megfelelő eljárás végett értesítettetni rendeltetik.

Olvastatott a s.-a.-ujhelyi járás szolgabírájának a s.-a.-ujhelyi-abarai utvonalon lévő nagyerdei közuti hid átépítése és meghosszabbítása iránti jelentése, melyben ezen közuti hid biztosítására nézve sürgős intézkedést kér.

A felolvasott jelentés tárgyalás alá vétetvén, mint hogy a megye bizottsága a mult 1883. évi 174. szám alatt a felső-bodrogi vízszab. társulat védműveinek kiépítése iránt kelt s jogerőre emelkedett határozatában már kimondotta, hogy a nagyerdei közuti hidnak a szabályozási munkálatokkal összhangzásba hozandó átépítése vagy át-helyezése, valamint az erre megkivántató költségeknek ki vagy kik által leendő viselése iránti tárgyalás megtartására egy külön e célból kirendelendő küldöttségi eljárás tárgyat képezendi, — ennek folytán ezen küldöttség elnöke alatt Szentiványi László és Bernáth Győző biz. tagok, a kir. épít. hivatalnak főnöke, a s.-a.-ujhelyi és nagy-mihályi járások szolgabíráiból megalakítatván, nevezettek utasítatnak, hogy a szóban levő hid kiépítése és a költségeknek ki vagy kik által leendő fedezése tárgyában a felső bodrogi víz. szab. társulat igazgatója és szakértő mérnöke, valamint a Tokaji folyam mérnökség meghívása mellett tárgyalást tartván, annak eredményét véleményes javaslatával együtt az őszi közgyűlésnek mutassák be.

A kir. épít. hivatal pedig ez alkalomból utasítatnak, hogy a hid átépítése és meghosszabbítására vonatkozó tervet és költségvetést a küldöttségi tárgyalás megállapodásához képest készítse el és a küldöttségi jelentés kapcsán mutassa be.

Miről a küldöttség tagjai továbbá a felső bodrogi víz szab. társulat igazgatósága a kir. épít. hivatal s a tokaji folyam mérnökség utasítatni rendeltetnek.

Olvastatott a közmunka- és közlekedési miniszterium f. évi 80289. sz. a. kelt kegyes intézvénye, melyben felhívja a megye közönségét, hogy az országos közmunka jövő évi kötelező megváltása iránt határozatot hozzon s ezen határozatot még ez év folyamán a nmítség miniszteriumhoz terjessze fel.

A felolvasott k. intézvény tárgyalás alá vétetvén, hogy megyénk területén a közmunka megváltásának kötelező kimondás az elmúlt évek-ről szerzett tapasztalások szerint eredményre nem vezet, mert a megye lakosságának $\frac{3}{4}$ része különösen a felvidéken oly szegény és nyomorult anyagi helyzetben él, hogy a közmunkáját csak természetben ledolgozni, de pénzzel megváltani teljesen képtelen, mint ez az 1875. évben is történt, midőn a megye közönsége a közmunka felerészének megváltását rendelte el, minek eredménye lett, hogy a közmunkára kötelezettek közmunkájuknak csak fele részét dolgozták le, a váltáság összege azonban nem szaporított, mert a nép szegénysége miatt bevehető nem lévén, a több száz forintra menő hátrálék egyesek fizetés képtelensége miatt behajthatanná vált, mit a megye bizottságának 1881. évi 53. sz. a. kelt határozata is bizonyít, melylyel ezen hátrálékok leírása alkalmából utasítottak a köz-ségi előjárók, hogy a közmunka megváltására való bejelentést jövőre csak fizetésképes közmunka kötelezettekől fogadják el.

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

Minthogy továbbá a nmgu közl. és közm. miniszterium a kényszer megváltás tárgyában a megye közönségéhez 1875. és 21610. sz. a kelt intézvényében kimondotta, hogy a megyei közmunkának kényszer megváltását a vonatkozó megyei határozat szerint csakis azon esetben hagyhatja helyben, ha az ellen az érdekelt felek fel nem szállamlanak, ebből folyólag, minthogy azon idő óta a megyei közmunka megváltásának elrendelése sem törvény, sem szabályrendelettel nem rendeztetett, a megye közönsége az egyes érdekelt közmunka-köteleseket közmunkájának pénzbeli megváltására kötelezhetőnek sem tartja. Miről a nmgu közmunka- és közlekedési miniszterium felterjesztés kíséretében azon tiszteletteljes kérelemmel értesítettik, hogy a kényszer váltás elrendelése tárgyában f. évi 20289 sz. a kelt rendeletének mellőzésével az eddigi gyakorlatot vagy is a közmunkáknak az egyesek általi szabad megváltását érvényben hagyni kegyeskedjék.

Magyei számvevő bemutatván S.-a.-Ujhely város 1879-től 1884. évekig terjedő pénztári számadásait,

A bemutatott számadások a számvevőileg tett helyesbítésekkel törvényhatóságilag jóváhagyatván, megfelelő záradékkal ellátva kiadatni rendeltettek.

Minthogy S.-a.-Ujhely város bemutatott s felül vizsgálta számadása — napló szerű számadás formában van vezetve — s így csak a bevételek és kiadások készpénz forgalmát tünteti ki s végeredményében többről mint a pénzmaradványról nem tanuskodik, tehát a gazdaságnak a számadási év végén jelentkező aktív és passiv követelése mennyiségét elhallgatja, a város előjárósága a jövő számadásainál a megyei számvevőség javaslata alapján a m. alispánja által kibocsájtott egyszerű kincstári könyvvitel igényeihez mérten szerkesztett számadási táblázat használatára és 1887. évi január 1-től kezdve pedig az egyszerű kincstári könyvvitel berendezésére és használatba vételére utaltatik, minthogy továbbá Zajka József városi pénztárnok 1881. 1882. 1883. 1884. évekre 550 frt tiszti fizetést vett fel, holott a törvényhatóságilag jóváhagyott vonatkozó költségvetésben, de az 1881. évi 271/7169. számú törvényhatósági határozattal jóváhagyott, helyhatósági szabályokban is évi fizetése 500 frton állapított meg illetve 1881. évtől 500 frtra szállított le, s így 4 éven keresztül illetéktelenül felvett 200 frt, továbbá az 1883. évi számadásból folyólag a nyugták és számadás közötti különbözet címén előállott 15 frt 33 kr. és ugyen ez okból a városi szegényalapról szóló számadásban mutatkozó különbözet 6 frt 83 kr. vagyis a fenti 200 frttal összesen 222 frt 16 kr. marasztalási összeg mutatkozik, minthogy azonban az 1884. évi számadásra vonatkozó pénztári naplónak 1372. számú tétele alatt 288 frt 77 kr. helyett pénztárnok bejegyzési tévesztés folytán csak 188 frt 77 krt tett kiadásba, (mert már előbb kifizetett 100 frtnyi előlegről megfeleltkezett) a javára iradó 100 frtnak a marasztalási összegből 222 frt 16 król leendő levonása után, számadási tértímeny címén városi pénztárnok 122 frt 16 krban elmarasztaltatik, köteles lévén ezen összegből 6 frt 33 krt a városi szegényalap, 115 frt 33 krt pedig S.-a.-Ujhely nagyközség házi pénztárába befizetni.

A hegybíró Zboray József, mert 1881. 1882. 1883. és 1884. évben évenként 240 frtot vett fel fizetése címén, a míg a vonatkozó költségvetésben és a fent idezett helyhatósági szabályokban évi fizetése csakis 200 frttal lett megállapítva, az illetéktelenül felvett 160 frtnak visszafizetésében a nevezett hegybíró Zboray József elmarasztaltatik.

Végre utasítatik a község előjárósága, hogy az alapokról külön számadást köteles készíteni, s csakis a végeredmény veendő fel községi pénztár zárszámadási mérlegébe.

Jövőre pedig a szabályszerűen elkészített költségelőirányzat, a községi bíró, pénztárnok és ellenőr által aláírandó lesz.

Zólyomgye törvényhatósági bizottságának átirata, melynek kapcsán a községi pénzkezelés ügyében az országgyűlés képviselőházához intézett feliratuk támogatását kérik, — hason szellemű felirattal pártoltatni határozatott.

Ezen és néhány inkább magán érdekű ügyek elintézésén kívül számos község és körjegyzőség számadása és költségelőirányzata hagyott jóvá törvényhatóságilag ezen bizottsági közgyűlésben.

A közigazgatási bizottságból.

(1886. június 10.)

[Folytatás és vége.]

A tokaji járás szolgabírája hivatalos kötelesség mulasztással vádolt Adonyi Gyula tolcsvai körorvossal felvett kihallgatási jegyzőkönyvet be mutatja.

Minthogy a bemutatott kihallgatási jegyzőkönyvben előadottak szerint panaszlott körorvos önmaga is beismeri, hogy B.-Keresztur községé-

ben a nagymérvű himbő járvány idejében két hó alatt mindössze 4-szer jelent meg, a körorvos ellen ezen nem menthető mulasztása miatt a fe-gyelmi eljárás folytatása indokoltnak találtatván, az összes iratok a megyei tisztú ügyésznek véle-ményezés végett kiadatni rendeltettek.

Olvastatott a megyei pénztárnoknak a me-gyei pénztár állásáról szóló II-ik évnegyedi jelentése.

A felolvasott jelentés folytán utasítatnak a szolgabírák, hogy a járásukbeli közmunka és betegápolási pótdadó, valamint jegyzői nyugdíj alap hátrálékok behajtását 30 nap alatt eszközöl-jék és az eredményről az alispánnak jelentést tegyenek.

A kir. építészeti hivatal főnöke a megyei közig. bizottság f. évi június 10 én tartott üléséből 548. sz. a kelt határozata értelmében a Butka-Szelepka községi utvonall járáhatóvá tétele érdekében megtartott hozzájárulási tárgyalás jegyzőkönyvét az abban foglalt határozati javaslat elfogadása végett bemutatván.

A hozzájárulási tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak tudomásul vételével a bemutatott határozati javaslat elfogadtatott.

Miről az érdekelt községek értesítése s a munkálatok ellenőrzése végett a nagymihályi járás szolgabírája s a munkálatok keresztülvitele s a kivetési arány meghatározása végett a kir. építészeti hivatal értesítetteti rendeltettek.

A folyó évi 793724. sz. a. hozott megyei bizottsági határozat alapján a kir. építészeti hivatal főnöke előterjesztést tesz a Zemplén s Ladmócz községek határára átvonuló ut kiépítése céljából az 1876. évi VI. t. cz. mellékletű kiadott utasítás II. fejezetének 8. §-a értelmében megejtendő hozzájárulási tárgyalás iránt

a bemutatott határozati javaslat elfogadásával a tárgyalás megejtésére a kir. építészeti hivatal és a s.-a.-ujhelyi járás szolgabírája egyetértőleg utasítatni s ahoz Zemplén, Ladmócz és Szőlőske községek mint érdekelték meghívatni határozattak.

Miről a kir. építészeti hivatal s az érdekelték meghívása végett a s.-a.-ujhelyi járás szolgabírája értesítetteti rendeltettek.

O.-Liszka község azon kérvényére, melyben a községet sujtott elemi csapások figyelembe vételével az adóbehajtásokat a folyó évben beszüntetni kérik, a járás szolgabírája utján értesítetteti, mikép az adóbehajtás folyó évi aug. 15-ig a kir. adófelügyelő által már felfüggesztetett; a későbbi adóbehajtások beszüntetése iránt egyes birtokosok által külön-külön beadandó kérvények pedig a a kir. adófelügyelőhöz intézendők és azok ott az előadandó méltányossági tekintetek figyelembe vételével tárgyalás alá fognak vétetni.

Szediczke községnek kérelmére a vaddisz-nók által okozott nagymérvű károk meggátlása céljából hivatalos hajtóvadást megtartása engedélyeztetett.

A nagy-mihályi járás szolgabírája ellen Kaszonyi Pál nagy-réskai lakos által illetéktelenül foganosított végrehajtás s egyéb vádak tárgyában a belügyminiszteriumhoz intézett s onnan vizsgálat végett leküldött panaszos kérvényben foglaltak alaptalansága meggyőzőleg kimutattatván, panaszló panaszával elutasítatni, s az abban a szolgabíró ellen használt sértő kifejezéseiről 50 forint pénzbírsággal büntettetni határozatott.

Bernart Ferencz sz.-polenai birtokosnak — az ottani g. kath. iskola felépítéséhez való aldo-zatkézi anyagi hozzájárulásáért — a közig. bizottság elismerését nyilváníttotta.

Tokaji illetőségű Gottlieb Nehamia, k.-azari ill. Hanyák Mihály, szinnai ill. Hodnyák György, tarczali ill. Czeplédi János, sárospataki ill. Stuben-foll Kálmán, agárdi ill. Lupes András, b.-olaszi ill. Vaskó János, zétényi ill. Lazar Mihály kato-nák elbocsájtás iránti kérvényeik kedvező elinté-zést nyertek. Ellenben abarai illetőségű Berkovics Léopold és oroszai ill. Béres János katonák ugyanily tárgyú kérelmükkel elutasítatni hatá-roztatott. Rác István kis-géresi lakos hadköteles nősilhetés iránti kérvénye kedvező elintézésel a honvédelmi miniszteriumhoz felterjesztetett.

A tokaji borral foglalkozók, kereskedők s an-nak fogyasztói.

A tizenhetedik században híressé lett s ma már a fillokszera által végveszélylyel fenyegetett Tokaj-Hegyalja, egy csoportot képező, tizenegy kis városa hegyein termő borok, — a velünk szomszéd, s baráti viszonyban élt, jóban és rossz-ban osztozó lengyelek előtt nyertek közkedves-séget, s maradt is e szerencsétlen nemzet felosz-tásáig annak fiait előtt kedvencz ital mindig, sőt kisebb mértékben, a mint változott viszonyaik engedék, — az még ma is. Hajdan a gazdag lengyel házakban családí kincset (klenodiumot) ké-pezték a mohos tokaji butellák ezrei. Nagyobb ünnepek alkalmával: keresztelőkön, lakodalmak-ban már fel-fel tűnnek még mint ritkaságok a Kolszciusko butellák. Az öregebb lengyelek, kik ösmerik a jó bort, ma is megérik szokott italokkal;

a fiatalság már a divatnak hódol, sampányit, ma-lagát, bordelscherit fogyaszt, vagy megkonyáko-zott ál tokajit iszik, s ezekkel szerez pénzért ma-gának fejfájást. Kereskedők nagyobb része zsidó, kik előtt fődolog a rebach és a haszon; tisztes-séges e azért? — az nála másodrendű kérdés. Az az egy pár keresztény lengyel is, ki tokajival ke-reskedik, egy cseppel sem jobb a zsidónál, — to-kaji borainkra nézve. Veszi a sok gyenge és olcsó bort össze a Hegyalján és Hegyalján kívül, s ve-gyíti szeszsel, krumpliczukorral s készíti az ál to-kajit. S hogy jobban félrevezethessék a lengyel fogyasztókat, idebent a Hegyaljában vesznek pin-czét, szőlőt, hogy gyártmányaiknak nagyobb re-klamot csinálhassanak.*) Így gazdagodott meg egynehány ember borainkon, s ezen az uton ve-gyített el, vagy legalább szállt alább a tokaji bo-rók becsülése s hitele még a lengyelek előtt is.

Más országaiban a művelt világnak, a tokaji bor inkább csak hírével, s nevével jutott el, sze-mélyesen alig-alig ösmerik. Francia-, Spanyol-, Olasz-, Angolországokban én azt hiszem nem lé-tezik olyan ezer ember összesen, ki valaha valódi tokajit ivott volna; pedig nem azért, mintha a va-lódit, a tisztát, a természetest nem találnák jónak, még a magok borászatával annyira kérkedő fran-cziák is. A Franciaországban évekig bujdosott iskolatársam s barátom, a negyvennyolczadiki mi-niszter: Szemere Bertalan megjelent, kézenforgó naplói igazolják, hogy az általam neki több ezer forint erejéig küldött valódi tokaji borok, az ó-rend-szer után kezelve, a magok szűzies tisztaságok-ban, a jót felösmerő francziák által, mily dicsé-rő kitüntetéssel fogadtattak, s mily készszéggel ös-merték el a saját boraik feletti elsőbbségét. A még élő Elek Gusztáv is mondhat a főváros no-tabilitásainak a Párisba neki küldött tokaji bo-rait hatásáról a francia magasabb körökben vala-mit. Csakhogy egy században akad egy Szemere, kinek eszébe jusson a tokaji bor fölmutatása a francia fővárosban, s pénzt fektessen bele s az-al foglalkozzék; a kik pedig foglalkoznak s.pénzt fektetnek belé, mint a Jalitsok s Palugyayak, vagy a minta-pincze, azok Franciaországot ke-rülik, mert tudják, hogy az általok francziásan kezelt tokajival ott zöldágra nem vergődnek, tud-ván, hogy olyan tokajit mint ők mutatnak fel, vagy még jobbat gyártanak Toké, Muskát Lüne-les s más nevek alatt az ügyes francziák. Sze-mere küldött nekem francia tokajit; izére jobb, butellája is czifrább volt, mint ezen belföldi to-kaji utánzó borkereskedőké. Franciaországban csak valódi tokajival lehetne valamit kezdeni, s talán hódítani. Francia iskolában járt, de rosz vizsgát tett magyar borokkal ott csak kinevet-tetnék azon urak magokat, — de hazánkat is; és ez így áll Spanyolországra nézve is; az ő ma-lagájok, madeirájok, séríjók mind czukrozott, sze-szezett főzött gyártmány, de elfogadta s haszná-latba vette a divat; hitványabb, gyártott magyar boraink itt sem versenyképesek.

Angolországra nézve másképen áll a dolog; az angol föld bort nem terem, e részben más or-szágokra van szorulva, s mi legfőbb, nem boris-merő nép; itt a tért uráló francia és spanyol borokból el lehetne egyrészt foglalni. A magyar modern borászat apostolait itt mutathatnák meg ügyességüket, itt áll a tér, hol szeszezett, czukro-zott, szörpökkel édesített, szóval folytonosan an-gol izléshez idomított s évről évre egyformásított boraikkal versenyezhetnének azokkal, kiktől tu-dományokat kölcsönözték, s mi mint rokonok és hazafiak a valódi tokaji bor természetű is segite-nék nekik a hódításban azon határig, melyen tullepni a tokaji valódi bor becsülete tiltja és ezért csak azon szivességet kérjük tőlük, hogy minket Lengyelországban valódi tokajinak neve-zett, czifra butelláikkal ne segítsenek.

Boldogult nagy hazánkfiától: gróf Széchenyi Istvántól hallottam ezernyolczszázharminczhárom-ban Pozsonyban, mikor ő a pesti első állandó lánchid ügyében Londonban pár évet töltött. Hogy az angolok izlése a borokra nézve igen különös, lehet mondani primitív fokon áll, s ők a bort nem szájokkal, nem innyokkal izlelik, hanem a borból az égő tűzre locsantanak egy keveset, s a melyik nagyobb lángot vet, azért mint job-bért fizetnek magasabb árt. No már itt, ilyen izlés mellett magam is biztosnak vélem a ma-gyar modern borászat, Széchenyi Pál miniszter ingredienciáival támogatott fellépésének győ-zelmét.

Schweiz még Angliánál is könnyebben el-foglalható idegen ország boraira szorult, verseny-tér. Ott, kivált jó veres egri, villányi, szekszárdi, budai, visontai borainkkal a győzelem el nem maradhat.

Amerikában jobban ismerik a valódi tokaji bort, mint Magyarország fővárosában. Tíz év alatt nem szállítanak annyi valódi tokaji bort Buda-pestre, mint a mennyit évenként általszállit az Océánon A. Helner New-Yorkba. Mégpedig a legnemesebb és legdrágább régi essenciákat és kóvér aszaborokat. Ezelőtt hat évvel fizetett ne-kem százötven liter 1862-iki essenciáért ezerötven fkat, azaz itt helyben fizette literjét hét frtjával,

*) Mint a krakkói Grosse ház legközelebb Ujhelyben.

de most már bátran ígérhetne literjeért hetven frtot, mégse kapna az egész Hegyaljánkon. Tiszán, szűzen töltve Amerika gazdag urai poharában ezen ritkaságokat? vagy vékonyabb aszaborok édesítésére használva fel, nagyobb nyereséggel bocsátja forgalomba? — nem tudom, de hogy közelebb, itt Pesten társas borüzletet nyitott, még pedig, mint hallom az új borászati tanok ragadós elvei szerint; ez gyanússá teszi előttem az eddig oly szolidnak hitt A. Helner cég vállalatát, mert aki ördöggel köt frtyet, ördög lesz az maga is. Kár volt ezt szemelőtt téveszteni Helner urnak, s kár volt meg nem maradni a kezdett ösvényen.

A lengyelek tokaji valódi boraink iránt való régi vonalmát, hazájok felosztása után is körülményeikhez képest nem csak magok tartották meg, hanem az őket elfoglalva tartó nemzetekkel is kisebb-nagyobb mértékben megkedveltették. Így jutott el Posenen, Boroszlón keresztül Poroszország fővárosába Berlinbe a valódi tokaji bor kedveltsége, habár részint a mi éhletlenségünk, részint az ottani kereskedők nagyobb részénél lábra kapott utánzások következtében, még sem az ő híret megillető mértékben.

Igy jutott el Varsón keresztül Sz.-Pétervárra s Moszkvába is, — hasonló csekély eredménnyel. Pedig vagy huszonöt évvel ezelőtt boldogult gróf Andrássy György, gróf Zichy Henrik, báró Vay Miklós, Zsedényi Ede és többen a hegyaljai birtokos szőlősgazdák közül, az akkori oroszországi követünk gróf Eszterházy javaslatára megindultak e téren is mozogni; összeraktak pár ezer butella valódi tokaji bort s kiküldték Pétervárra; szerencsétlenségre mikorra a borok oda érkeztek, Eszterházy meghalt. Szállítási költség, határvámok, raktárbérek, árverési s jöttünk mentünk-féle kiadások szokásos muszka tempóra felemésztették az egész összeget, s a vállalkozók nem kaptak boraik árából egy fillért sem. Ily véletlenségek állják útját néha a legbiztosabb alapra fektetett törekvésnek is.

A osztrák birodalomban — Gácsországot kivéve — nem fogy el évenként ezer üveg valódi tokaji; pedig Bécsben, Prágában s minden nagyobb város vendéglőiben, fűszerárú-boltjaiban ott figurálnak a kiczifrázott ötven pénzes hamisítványok.

Magában Magyarországon, hol ez a nemes ital terem, a többség nem szereti a tokajit; erős, nem lehet vele tréfálni, nem lehet vele reggelgel mulatni. Budapest számtalan vendéglőit — a nevezetesebbeket — mind belátogattam az 1885-iki iparkiallításunk alkalmával; egy vendéglőben, a virágcsokorhoz czimezve, a József-téren találtam csak valódi tokaji bort, — czifrán kiállított hitványságokat mindenütt.

Egy biztos piacza van — mint mondám — csak a valódi tokaji bornak: Lengyelország; a lengyel ur ösmesi ezen bor sajátosságait, nem keresi az évről-évre való egyformaságot, a tiz-husz évig egy helyben nyugodt tokaji butellát, ha meg akarja venni, nem azon kezd, hogy fenekével fordítsa ég felé, ha van-e benne üledék, hanem vizsgálattal csendesen leönti poharába, s félre teszi a csekély üledéket. Valódi tokaji régi butella üledék nélkül alig képzelhető; s mindamelllett, hogy mi tokaji bortermesztők ezt jól tudjuk s látjuk a vefelfoglaló kereskedők boldogulását, nem igyekszünk kisebb egyletek által magunkat a fogyasztókkal összekötni, személyes ösmeregségbe jönni, nem kísértjük meg Krakkóban, Lembergben, Szandeczben, szóval Gácsország nagyobb városaiban hiteles raktárakat nyitni. Az egyesült erő és a kormány-befolyás a magas muszka vármok daczára is eljuttathatna egész Varsóig, Pétervárig bennünket; de hát mi várjuk gyáván, míg a fillökszera mindezen gondoktól megszabadit.

Ezekről 1857-ben, a Tolcsván tartott bor- és szőlő-kiállítási gyűlésen báró Sennyey Pál egy általa és általam kidolgozott tervet nyújtott be, melyre a jelenvolt nagy urak azt a megjegyzést tették: *nem akarunk kereskedők lenni*; hanem a tokaji laposon létesített, ma már elpusztult szőlőiskola nehány évig nyult tengetésével, hozzájárulván a kormány-segedelem is, minden Hegyaljánkra háramolható haszon és eredmény nélkül megértik. A kormány épített nagyszerű épületeket a tokaj-tarcsali hegyoldalon, állított s feltart nagy költségen vinczellérképezdét; kinevelnek sok szegény fiut fél urnak, lesz belőlük kasza, kapa-kerülő; de én az egész Hegyalján az ő felsége tolcsvai szőlőjében munkálkodó egyetlen Holodnyák nevű vinczelléren kívül, több növendékét — a legalább százezer frtba került intézetnek — nem ösmerek. A lengyel urak kereskedelmi szelleme is hasonlít a mienkhez nagyon; ebben is testvér nemzet vagyunk.

A mult század végén, — de az én emlékezetemre kis részben — még a jelen elején is, a lengyel nemes uri családok tagjai foglalkoztak a tokaji borok bevásárlásával s a vele való kereskedéssel; pedig még akkor Gácsország felé is határvámok nehezíték a tengelyen való költsége-sebb közlekedést, s különösen az üzletek terén a mostani zsidóság helyét elfoglalva tartott gö-

rögök foglalkoztak a tokaji borkereskedéssel élénken az általam ismert görög Sutári, a lengyel Silinszki czegek voltak Varsóban a huszas-harminczas évek alatt a hiresebb tokaji borkereskedők, kik még a spritet, malozsa szörpöt nem ösmerték. Ma a poseni Anders testvérek, a breslaueri Selbstherrek, a krakkói Fedrovits és grosse keresztény házak kivételével s ezek közt szinte Varsóból egy sem, — a tokaji borüzleten gazdagodott zsidók tartják ezen tért elfoglalva; és azon említett keresztény kereskedők is, ha borvásárlás végett meglátogatják Tokaj-Hegyalját, — egyet sem véve ki, — mind zsidó faktorokhoz szállásolják be magokat. Miért? Ott mondom el az okokat, hol a faktorok élettörténetét fogom vázolni.

(Vége következik.)

Közegészségügyi jelentés 1885. év IV. negyedéről.

1. S.-a.-Ujhely városának közegészségügye a mult év utolsó negyedében, — viszonyitva az előbbi évnegyedek megbetegedési és halálozási számához [kitünik, — a legjobb volt az évben, mert 1885. év I. negyedében szül. 175; elhalt 143; és pedig 39 férfi; 4 nő; 30 fiu; 34 leány. II. negyedében szül. 174; elhalt 141; és pedig 28 férfi; 28 nő; 50 fiu; 35 leány. III. negyedében szül. 142; elhalt 128; és pedig 38 férfi; 24 nő; 43 fiu; 23 leány; IV. negyedében szül. 160; elhalt 117; és pedig 36 férfi; 18 nő; 33 fiu; 30 leány. Az egész évben született 651; elhalt 529; és pedig 141 férfi; 110 nő; 156 fiu; 122 leány; ebből kitünik, hogy az utolsó évnegyedben haltak el legkevesebben.

2. Halálok: agyhüdes 3; görcsök 6; agyvizkór 1; agylob 2; agyrazódás 1; tüdőhurut 4; tüdőlob 4; gümőkór 24; tüdőlegdag 2; vérköpés 2; mellhártyalob 1; szervi szivbaj 1; gyomor-bélhurut 8; májdag 1; veselob 4; gyermekaszály 10; veleszületett gyengeség 15; végelgyengülés 3; önlövés 1; halvaszületett 5; halvataláltatott 1; görvénykór 2; genyvér 1; nyelvrák 1; gyermekági láz 1; égési sebek 2; alszárfekegy 2; hökhurut 1; kanyaró 1; vörheny 6; hagymáz 1; nem gyógykezelettet ezekből 6 felnött; 18 hét éven aluli, ezek közül ismét törvénytelen 15; kórházban elhalt 13; ezekből 5 haldokolva véte-tett föl.

Ezekből kitünik, hogy a legnagyobb százalékot adja a gümőkór, 117 halálozásra esik 24, vagyis 17%, ezután a veleszületett gyengeség 15 eset, vagyis 13%, a gyermekaszály 10 eset, vagyis 9%, stb. a gyermek halandóság tehát majdnem 55%-át teszi a halálozásnak.

3. Járvány az utolsó negyedben nem volt, a vörheny majdnem egészen megszűnt.

4. Gépokoza sérülések nem voltak.

5. Rendellenes szülés 2 fordult elő.

6. Rendőri hullavizsgálat kettő: október 10. Cserépy Béla 32 éves ügynök önlött hulláján, mely orvos-rendőrileg és október 30-án Szőke Pál megyei irnok halvatalált hulláján, mely orvos-törvényesen kiképezett bonczolatott.

7. Öngyilkosság 1.

8. Orvosrendőrileg vizsgáltatott 14 éjjeli csavargó, bujakórral 1 kórházba küldetett.

9. Gyermekre való felügyelet. Orvosi engedéllyel szoptatásra adatott 8 gyermek; dajkaságra 1.

10. Tápszerek és italok vizsgálatánál több ízben elkoboztatott állathus és romlott hal.

11. Iskolák vizsgálata. Közegészségügyben vizsgáltattak november és december hóban a róm. kath. elemi, a gör. kath. elemi, a ref. eiami iskolák. A gymnásium, az izraelita felekezeti iskola, az apáczaárda, a Horváth féle elemi tanoda.

12. Szegénységi vénnyel a megye számlájára csupán a város orvosi hivatal által kezelte-tett összesen 14 fekvő. 239 feljárom beteg. Leggyakoribb kórosat volt a légzőszervek hurutos bántalma.

13. Kéjnd volt 7, bujakóros egy sem.

14. Állategészségügy kedvező. Az év utolsó negyedében levágatott összesen 440 drb marha, 156 db borju, 551 drb juh.

15. Köztisztaság elég kívánni valót hagyott hátra.

A mult év utolsó évnegyedének közegészségügyi jelentésével vessünk egy átnézetet az egész évi közegészségügyre.

1885-ben szül.	651=5.4%	elhalt	529=4.4%	többlet	1.0%
1884-ben	575=4.7	528=4.4	0.3		
1883-ban	541=4.5	493=4.1	0.4		
1882-ben	555=4.6	541=4.5	0.1		
1881-ben	514=4.2	642=5.3	1.1		
1880-ban	510=4.2	662=5.5	1.3		
1879-ben	559=4.6	609=5.0	0.4		
1878-ban	544=4.5	506=4.2	0.3		
1877-ben	549=4.5	533=4.4	0.1		
1876-ban	569=4.7	578=4.7	0.0		

Ezen tíz évi összehasonlításból látjuk, hogy

1885. évben egy százalékkal (122) többen születtek mint elhaltak, de ez nem tulajdonítandó csupán közegészségügyünk, ily rohamos javulásának, mert a halálozás — daczára, hogy semmi járvány sem volt, — mégis megtartotta a 4.4% százalékot pro mille, hanem igen is a redkivül kedvező születési arányszámnak; annyiban része van közegészségügyünk némi javulásának is, hogy a halálozás — daczára a város népesedési nagyobbodásának — nem emelkedett feljebb.

Ha 12,000 lakost számláltunk 10 éven át és a születési és halálozási többletet összehasonlítjuk, látni fogjuk, hogy a 10 éven keresztül a többlet 2.2% pro mille, a keveslet pedig 2.8% vagyis, hogy 10 évi átlagot véve, a halálozások 96%-kal, számokban véve mintegy hatvan esettel mulják felül a születéseket, de látni fogjuk azt is, hogy 1879., 1880. és 1881. évek voltak közegészségügyeinkre a legrosszabbak és hogy 1881. óta folytonos javulásnak örvevdhetünk, márpedig a közegészségügy követelményeinek nem tölünk függő okoknál fogva, — mint azt alább kimutatni igyekezni fogok — csak egy tizedrészen felelhetünk meg.

Figyeljük meg az 1885. évben elhaltak számát kórok szerint:

	gyengeséghen elhalt	55 v. a halálozás	10%
1. Veleszületett			
2. görcsök agybaj	35	61	2
3. gyermekaszály	56	10	
4. tüdőlob	25	4	2
5. tüdővész, gümőkór	97	19	
6. bélhurut	58	10	
7. vérhas	2	0	
8. cholera	0	0	
9. hagymáz	6	0	
10. himlő	2	0	
11. vörheny	10	1	3
12. kanyaró	10	1	3
13. roncsoló toroklob	0	0	
14. torokgyik	1	0	
15. tüdőhurut és légdag	21	4	
16. gyermekági láz	4	0	
17. gutaütés agyhüdes	19	3	4
18. aggkór	28	5	1
19. vizkór veselob	14	2	
20. pokolvar	1	0	
21. viziszony	0	0	
22. elmebajok	8	1	2
23. egyéb halálokok	69	13	
24. természetes halálokok	521	98	2
25. erőszakos halál	1		
26. öngyilkosság	5		
27. balesetek	2		
28. nem természetes halálok	8		
29. természetes és nem természetes halálok	529	100	

Mint a kimutatásból kitünik, legnagyobb százalékot ad a gümőkór és gyermekhalandóság.

A gyermekhalandóság okait számtalanszor ismertettük, fájdalom így van az mindenütt, nemcsak nálunk, de az egész országban.

Közegészségügyi törvényeinkkel nem vagyunk képesek ezt megakadályozni. A gyermekhalandósádnak 2/3-ad részét teszi a törvénytelen gyermekek halandósága; mig lelencz házaink, árvaházaink nem lesznek, ezen országos bajon segítve nem lesz.

Figyeljük meg a gümőkór okait; a gümőkór a halálozás 19%-át teszi. Megdöbbentő, minden ötödik ember gümőkórban hal el, akár csak világ város lennének. A gümőkór ezen nagymérvű pusztításának okai ugyanazok, melyeket a fel-felmerülő járványok alkalmával évek óta szellőztettünk, számtalanszor lett ez már jelentve; a városi egészségügyi bizottság legutóbb 84-ben figyelmeztetett egy részletes munkája alkalmával azokra a szomorú tényezőkre, hogy 72-ben a cholera járvány városunkat megtizedelte, a városi előljáróság elrendelte ezen közegészségügy ellenes állapotok megszüntetését, sőt a szolgabirói hivatal egyik kiküldötte és a városi orvos személyesen vizsgáltak meg 200-nál több piszkos, ronda udvart és lakóházat; szigoru büntetés lett kiszabva, a háztulajdonosokra, ellett rendelve a fertőtlenítés, jegyzőkönyvek vétettek fel és az eredmény semmi.

Érezzük, tudjuk mindnyájan, még sem segítünk rajta, de ismételni köteleességünk, mert ezen az állapotokon segíteni lehet, segíteni kell.

Mik tehát azon káros tényezők, melyek városunkban szülik a gümőkórt és járványok alkalmával fészkeivé válnak a halálnak?

1. A gümőkór szülő anyja a tisztátlan lég, a rosz víz, egészségtelen lakás, hiányos, rosz táplálkozás, mértéktelen kicsapongó élet, a szesz italok túlságos élvezete, az idegrendszernek ez általi megerőltetése, a tivornyázás, éjjelezés. Ezek aláássák mint a lassankint öld méreg, a szervezetet, a test épességét, előidézik a gümőkór és a járványos kórok iránti hajlamot.

De hát mért nincs városunkban, mely kies, dombos helyen, életet adó gyönyörű hegyláncolat alatt, szőlők, szőlő-keretek alján fekszik, jó levegőnk? mért nincs sok jó ivóvizünk? mért van-

kitéve olyanok is, kiket éféle adóízetésre a törvény nem kötelez; de zaklattatnak olyanok is, kik nyugtával képesek beigazolni a teljesített fizetést. Ugyan kérdjük: nem volna-e jó annál a község-házánál a törvény elolvasására egy kis időt fordítani, meg aztán pontos nyilvántartási könyvet vezetni? . . . !! (Beküldetett.)

(Veszedelemes tréfa.) Pénteken délben 12 óra tájban Csörgő felé vezető uton az első vasuti átjárón egy két lovas uri-fogat haladt keresztül, a kocsin több gyermek ült, a vasutnál pedig több munkások dolgoztak, kik közül egy munkás (nem tudni pajzságából-e vagy rozszakarattól) az egyik sorompót, éppen midőn a kocsi alatta haladt, hirtelen lebocsátotta, miáltal a kocsi ült gyermekek kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek s csak egy másik munkás gyors segélyének köszönhető hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. A tettes ellen a nyomozat megindítatt.

(Kóbor ebek.) Az utcákon ismét csakugy hemzsegnek a kóborok. Utcák szelében és hosszában dulakodnak, marakodnak. Nyilvános helyeken, vendéglőkben, kávéházakban 5—10 drb alkalmatlankodik a vendégeknek. Ugy látszik, hogy az ebek és azok tulajdonosainak megrendszabályozása iránt pár héttel ezelőtt tett intézkedések fogantatásába, érvényesítésébe a hivatalos közeg belefáradt. Pedig hát e tárgyban a belügyminiszterium által kiadott rendelet folytonos ellenőrzést és szigorú parancsol. A ki ebet tart, tartsa otthon és élmezze rendszeren s ne kószáltassa mások konyhájára, mert szűk idők vannak s nem igen szeretik most a vendéget, főleg a hivatlant, kellemetlent. Jó lesz a gyepmestert folytonosan működtetni, főleg a beállott kanikulás időszakban, melyben legtöbb veszetségi eset szokott felmerülni. (Beküldetett.)

(A helybeli polg. olvasókör) helyiségét f. hó 24-én Mayer Imre czukrász házába az emeletre tette át.

(Pár nap előtt) egy falusi szekeres ember, nem a hidon, de a fedett csatornán át hajtvva akart a Rákóczi utcából a színház utczában befordulni, elég eszélytelenül, mert a fapalló az egyik ló alatt leszakadt s a szegény párát csak emelő rudakkal nagy erőfeszítés mellett birták a kényeser súlyestől — mintegy félóra küzködés után — kiemelni. Nem mentjük a szekeres ember ostobaságát a ki a járt utat a járatlanért mellőzte; hanem az azért tény, hogy a csatorna fölött elvonuló fapallózat már igen avult állapotban van, sok helyütt olyan rések tátonganak rajta, hogy valóban csuda, hogy gyakrabban szerencsétlenség nem történik. Tudjuk hogy sok terhe van a városnak, de azért erre a fajárdára mégis több gondot kellene fordítani.

(Halálozások.) Miladinovics Tivadar, homonnai nyugalmazott aljárásbíró nagy számú közönség részvéte mellett f. hó 10-én temették el Homonnán. Ugyan csak e hó 15-én hunyt el Gatalyban bosszas szenvedés után Szoták Etelka, Szoták Mihály ottani körjegyző művelt lelkű leánya, ki néhány évvel előt ön kezével akarta kioltani élete fátylát, de megmentették s felgyógyult; azóta azonban folytonosan hervadt, míg végre a halál megváltotta szenvedéseitől. A hozánk beküldött gyászjelentés következő: Szoták Mihály és neje szül. Albrecht Apollónia, gyermekeik: Jolán s férje Zalánffy Sándor, s fiók Sándor, Szoták István, Erzsi, Mariska, Ilona és Margit, továbbá Albrecht Tamás és neje Füzesséry Klára, gyermekeik: Sára, Anna és Ilonka, Albrecht Kornél s férje Bruszkay Gyula s számos rokonok nevében is fájdalommal szívvel tudatják: felejthetetlen leány, testvér, unokahug, sógorné és unokatestvérnek Szoták Etelkának f. 1886. év július hó 15-én d. u. 5 ór. életének 29-évében, Gatalyban hosszas szenvedés után történt elhunytát. A boldogult hült tetemei f. év július hó 17-én d. u. 3 órakor, fognak a rom. kath. szertartás szerint a gatalyi sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. évi július 19-én reggeli 8 órakor fog az Úrnak bemutatni, a Nagy-Csebbi templomban. Áldás és béke hamvaira.

(A debreczeni) kereskedelmi akadémia, mely egy évtizedet meghaladó munkássága alatt dicséretes buzgalommal törekedett missióját teljesíteni, már eddig is nemcsak igen számos egyént részesített szakszerű kiképzésben, hanem azoknak előnyös állást is szerzett az üzleti világban, épugy, mint a különböző állami és forgalmi hivataloknál. Ezért mindazon szülők, kik fiaikat nem akarják a már tulterhelt életpályák valamelyikére kényszeríteni, helyesen teszik, ha fiaikat kereskedelmi szakképzésben részesítik, mert ezáltal nemcsak rövidebb idő alatt — tehát kevesebb pénz-áldozattal — de egyúttal kedvezőbb anyagi viszonyokkal összekötött társadalmi állást biztosíthatnak gyermekeiknek.

(Az »Ország-Világ«) 28-ik (jul. 10-iki) száma Ipolyi Arnold nagy-váradai püspök arczképét s több nagy-váradai képet közöl a püspök beiktatása alkalmából, Poór Antal által irt magvas cikk kíséretében. A lap többi közleményei is egyenként igazolják e kitünő lap közkeveltségét. Így Torkos Lászlótól egy hangulatteljes költemény, a »Nyári estén«, Sebők Zsigmondtól »Az új lakó

czimü megkapó fővárosi életkép, Porzolt Kálmántól »Füredre kell menni!« előjáró beszéd az »Ország-Világ«-ban közlendő füredői történetéhez, Bártfay József Árpádtól a kalocsai csillagvizsgáló ismertetése, Lipcsey Ádámól »A rácz templom« elegikus költemény illusztrációkkal, Gaál Mózesétől »Az utolsó lantos« regényes korrajz Tinódy Sebestyén életéből (arczképpel), »Lakatlan kastély« elbeszélés Nullától, »Az amerikai asszonyok« Flórától, »A hétről« Székely Huszártól, Apró versek, természettudományi apróságok, orvosi tanácsadó s az élénken szerkesztett rovatok. A képek közt kiválik Karvaly »Tanulmányfő« czimü eredeti rajza, »Az esernyő-reperáló« genre-kép, »Az éj haragja« stb. Előfizetési feltételek: január—decz. 10 frt, jan.—júniusra 5 frt, július—szept. 2 frt 50 kr., július—deczemberre 5 frt. Az »Egyetértés«-sel együtt: egész évre 28 frt, fél-évre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy óra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti-utca 6. sz.

A közönség köréből.

Bucsuszó.

Kedves kötelességemnek tartom e városbéli eltávozásom alkalmából t. ösmerőseim és pártfogóimnak e helyen a legszívesebben »Isten hozád«-ot mondani.

Fogadják irányomban tanusított b. pártfogásukért leghálásabb köszönetem nyilvánítását és kérem tartsanak meg továbbra is jó emlékeztükben.

S.-a.-Ujhely, 1886. jul. 17.

özv. Guttman Lipótné.

HIVATALOS RÉSZ.

9062. sz.

Zemplénmegye alispánjától.

Elnöki körlevél.

Megyei főispán ő méltósága felhívására a megyei bizottság tek. tagjait a **folyó évi július hó 29-én reggeli 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre** van szerencsém tisztelettel meghívni.

Gyűlés tárgyai: 1. A törvényhatóságokról szóló 1886. évi XXI. t. cz. életbeléptetésére vonatkozó m. kir. belügyministeri intézvény, a melynek alapján: a közgyűlések száma az állandó választmány kiegészítése, az ügyrendszabályok módosítása, a törvényhatóságok tisztviselőik nyugdíj-szabályzata iránti javaslatlétellel megbízott küldöttség véleményes jelentése és a főispán, alispán, főjegyző együttes akadályoztatása esetén aközgyűlés elnökének kijelölése iránti intézkedés.

2. A Fiumében fellépett cholera alkalmából megyei járvány-biztosok kijelölése s esetleg azok fuvardijainak megállapítása.

3. A közigazgatási tisztviselők, a segéd és kezelő-személyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásról szóló 1886. évi XXIII. t. cz. életbeléptetésére vonatkozó m. kir. belügyministeri intézvény.

A gyűlést megelőzőleg 8 órakor az állandó választmány tartandja ülését.

S.-a.-Ujhely, 1886. július 12-én

alispán ur távollétében:

Viozmány Ödön,
főjegyző.

1309. sz.

Zemplénmegye kir. tanfelügyelőjétől.

A t. cz. iskolai előjárókhöz és szülőkhez.

A haza földének természeti és politikai viszonyainak alapos megismerése ma már minden honpolgárnak egyik legelső és legfontosabb kötelessége. A földrajz tanításának sikerét pedig a jó szemléleti eszközök és ezek helyes használata leginkább biztosítja.

Ugyanazért a nagyméltóságu vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium 1886. évi június hó 15-én 21393. szám alatt kiadott rendeletéből kifolyólag hivatalos tisztelettel kérem fel a t. cz. iskolai előjárókat és szülőket, hogy az alább megnevezett földrajzi taneszközöket beszerezni egyik fő kötelességüknek ismerjék.

I. Az iskolák részére megszerzendők:

a) A község helyrajzi térképe, a m. kir. államnyomdától.

b) A megye fali térképe, Posner K. Lajostól.

c) Magyarország, a Monarchia és a föld egyes részeinek fali térképei az egyetemi nyomdától.

II. A jobb módu szülők gyermekei részére megszerzendők:

a) A megye kézi térképe, Posner K. Lajostól.

b) A magyar korona országai s a földrészek kézi térképei az egyetemi nyomdától.

S.-a.-Ujhelyben, 1886. július hó 15-én.

Nemes Lajos,
kir. tan. s tanfelügyelő.

31779. szám. I.

M. kir. belügyminiszteriumól.

Körrendelet.

A román királysággal fennállott nemzetközi szerződés-viszonyunknak ez év május 31-ével történt megszűnése folytán alakult viszonyok hazánk ama határszélebeli iparosaira nézve, a kik készítményeiket eddigelé majdnem kizárólag Romániában értékesítették egyelőre igen hátrányosak lehetnek.

Ennélfogva minden rendelkezésre álló eszköz fel kell használni arra, hogy a veszély lehetőleg elháríttassék és a román piacok elvesztése folytán válsággal fenyegetett iparosaink készítményei számára új fogyasztási piacok biztosíttassanak.

Ezen fontos kérdéssel az illető szakminiszterium felügyelete alatt egybehívott értekezlet behatóan foglalkozik s ezen értekezlet — addig is, míg a kérdés gyökeres megoldásával elkészülne — a válság elhárítására feltétel gyanánt tüzte ki azt, hogy az állami, hatósági és egyéb hivatalok mindennemű szükségleteiket — mint különösen posztó, pokrócz, bőraru (cipő, csizma, szijgyártó áru stb.) papír, kötél, zsinag, vászon, (közönséges házi és csomagoló vászon), kefe, seprő stb. stb. szállítása — határvidéki iparosaink segélyezése céljából ezen iparosoktól szerezzék be.

Az értekezlet továbbá feltételül tüzte ki azt is, hogy a csendőrség szükségleteinek beszerzésénél a határvidéki iparosok első sorban figyelembe részesíttessenek, továbbá, hogy az összes törvényhatóságok felhivassanak, miszerint különösen posztó, szijgyártó, cipő stb. szükségleteiket, vagy legalább azok egyrészét, válsággal fenyegetett határvidéki iparosainknál rendeljék meg.

Fehivom tehát a törvényhatóságot, hogy hazafiai kötelességének tartsa saját hatáskörében a legerélyesebben intézkedni és minden megengedett uton és módon odahatni, hogy hazánk határszéleli iparosainak készítményei elsőbbségben részesüljenek és az említett értekezletnek fentcselelt intentiója a legtagabb körben megvalósíttassék.

Budapestben, 1886. évi június hó 11-én.

Tisza,

7750.

Zemplénmegye alispánjától.

Tudomás vétel végett a megye közönségével közöltetik.

S.-a.-Ujhely, 1886. jun. 22.

Matolai Etele,
alispán.

29082. szám. VII.

Magyar kir. belügyminiszter.

Körrendelet.

Budapest fővárosában »országos erkölcs-nemesítő egyesület« czim alatt egy egyesület alakult, mely nemes céljával az erkölcsiségnek és a valóságosság, nemkülömben a hazaszeretet és a testvériségnek ugy a magán, mint a közéletben előmozdítását és terjesztését tüzte ki.

Ezen nemes célok, melyeknek elérésére minden honpolgárnak törekednie kell, kívánatossá teszik, hogy az egyesület ugy a hatóságok, mint a közönség által pártolásban részesíttessék; felhivom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy az egyesületet tagok szerzése s fiók egyesületek alakítása körül buzgó támogatásban részesítse s társadalmi uton is odahatni igyekezzék, hogy a közönség az egyesület törekvéseit felkarolja.

Budapestben, 1886. évi június 2-án.

Tisza.

4796. sz.

Zemplénmegye alispánjától.

Tekintetes szolgabíró ur.

A m. kir. honvédegyalagságnak fél dandárba való beosztását tárgyazó, a f. évi július hó 1-től figyelembe tartandó m. kir. honvédelmi miniszteri rendelet másolatát, a sorozó járásokról és az ujonczozási székhelyekről szóló kimutatás s példányával együtt alkalmazkodás végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1886. június 25.

Matolai Etele,
alispán.

Másolat. A m. kir. honvédelmi minisztertől 2053/eln. sz. Zemplén vármegye közönségének. A m. kir. honvéd gyalogságnak szervezetét békében is a háboru követelményeinek megfelelő egyöntetű alapra fektetni szükségessé vélvén. Ő cs. és kir. felsége f. é. május hó 22-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyta méltóztatott, hogy a m. kir. honvéd gyalogsapatok törvényszerint fennálló 92 zászlóalja már békében fél dandár o k b a állíttatván össze, azon külömbség, mely a honvédség béke- és hadi

KERESKEDELMI AKADÉMIA DEBRECZENBEN.

Egyenrangú s jogu szakiskola a budapesti kereskedelmi akadémiával. Államsegélyvel tartatik fen. — Áll 3 évfolyamból.

Végzett növendékek az egy évi önkéntesség kedvezményében részesülnek s azonnal alkalmazást nyernek mint könyvelők, levelezők stb., első rangú nagykereskedésekben, pénz- és biztosító-intézeteknél, gyárakban, vasuti- és hajózási vállalatoknál.

A legközelebbi tanév folyó évi szeptember hó 1-én nyílik meg.

Értesítőket küld és részletes felvilágosítást készséggel ad

a debreczeni kereskedelmi akadémia igazgatósága.

1-3

Pályázati hirdetmény.

A sárospataki ev. ref. főiskolában a háznagy hivatallal megüresedvén, arra egyelőre egy u. n. próbaévre 400 frt fizetéssel pályázat hirdettetik. Az okmányokkal felszerelt kérvények augusztus 1-ig a főiskola gazdasági választmánya elnökéhez küldendő, ki a hivatallal együtt járó kötelességekre vonatkozólag megkeresésre készséggel ad felvilágosítást.

Nem tudtam aludni, a Hoff János-féle egészségi maláta-csokoládé nekem az alvást és étvágyat visszaadta.
Petrinja, 1885. febr.
Lorenez Antal tanár.

Uj hálanyilatkozatok

Magyarországból

a már 40 év óta bebizonyult diätikai malátakivonat gyógytápszerek feltalálójának.

Ő felsége a dán király

hadsége által arról tudatta Hoff J. gyárost, hogy malátakivonatát nagyra becsüli. „Én,“ így bangzik a nyilatkozat, „a Hoff-féle malátakivonat gyógyító hatását úgy nálam, mint házam tagjainál tapasztaltam.

HOFF JÁNOS

cs. kir. udvari szállító urnak. Bécs, gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse Nr. 2.; iroda és gyári rakhely: Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

1886. március 1-jén kelt a főtisztelendő Erdős Ignác urnak Zala-Csányból gyógyjelentése felgyógyulásáról és további ajánlása barátjaihoz, hogy azok szinte felgyógyulhassanak.

Hogy mennyire használt a t. urnak nevével viselő Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör idült mellbajban és mennyire van bizalmam annak kitűnő gyógyerejében, az által igazolom, miszerint ismét kérek 8 palacska malátakivonat egészségi sört és 4 zacskó malátacukorkát, de úgy kérem, hogy 4 palacska sör és 2 zacskó cukorka külön csomagolva legyen, egyiket nevére, a másikat Varga János szinte csányi lakos és birtokos nevére, ki szinte mellbajban szenved és én ajánlottam neki. — Zala-Csány, 1886. márcz. 1-én.

ERDŐS IGNÁCZ, plébános.

Ritkanemű gyógyjelentés (kivonatossan.)

Herman Vilmos tanítótól Kismárton, 1886. február 22-ről, a roncsolt egészség helyreállítására szolgáló diätetikai maláta egészségi gyógytápszeri gyártmányok feltalálójához.

En sok ideig tüdőlobbanásban szenvedtem. Minden haszult szer eredmény nélkül maradt. Már semmiféle eledelt nem tudtam megemészteni. Az ön Hoff János-féle diätetikai malátakivonat egészségi sörének 12 üveggel és az öntől vett Hoff János-féle egészségi csokoládénak felhasználása után már mind e bajok eltűntek, az étvágy ismét beállott. Minden a rendes folyamatba tért s régi egészségem ismét helyre van állítva. Az ön kitűnő gyógyszerem testemet husította és idegerőssé tette. Az életben ismét élet van.

Kismárton, Sopronmegye, 1886. február 22.

HERMANN VILMOS, tanító.

40 évi fennállása alatt 64-szer lett kitüntetve.

Főraktár: Kormos Gyula és Szentgyörgyi Vilmosnál Sátoralja-Ujhelyben.

Homonna: Pápay Pál, Kassa: itj. Novelly Sándor, Zähr és Szakmáry, Megay Gusztáv, Gallik Géza, Molnár L., Wandrasek K. gyógyszer., Kisvárd: Somogyi testvérek gyógyszer., Balkányi Farkas, Miskolc: dr. Szabó Gyula, Kurucz János, dr. Rácz Péter gyógyszer., Máhr Károly, Munkács: Fraxler F., Gottier L. gyógyszer., Nagy-Mihály: Marmorstein S., Szatmár: Literáty E., Rossin J. gyógyszer., Tokaj: Reiner D. gyógyszer., Liszka-Tolesva: Frits J. gyógyszer., Ungvár: Krausz Adolf.

Vigyázat a bevásárlásnál! Az orvosok Franciaországban, Angliában, Hollandiában, Belgiumban, Amerikában és Európában minden jelentékeny orvosi rendeli gyógyszerárakban, Original-Extractum Malti Johann Hoffi, hogy a beteg és a fellábadozó csak a valódit kapja a felgyógyulásához. Mert csak az eredeti Hoff J.-féle malátakivonati egészségi gyártmányok 40 év óta váltak be és felgyógyították a betegek százezreit. — Az első valódi étrendi Hoff János-féle malátakivonati gyógytápszerek jegyein van a védjegy (Hoff János mellképe és Hoff János aláírása a maláta készítmények egyedüli feltalálójá) egy álló tojásdad alakban. Nem lehet a közönséget eléggé óvni, hogy az eredeti védjegyre ügyeljen.

A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palacska 60 kr., 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt, 11 palacska felül Budapestre bérmentve házba szállítatik, kiló malátacskoládé I. 2 frt 40 kr., 1/4 kiló I. frt 30 kr., II. 1/2 frt 60 kr., 1/4 k. 90 kr., II. 1/2 kiló I. frt 1/4 60 kr. (Nagyobb vételnél árengedmény.)

— Malátacuk. zacskó 60, 30 és 15 kr.. Malátakivonat I üveg 1.12, kisebb 70 kr. — malátaliszt I frt. Egy malátafürdő 80 és 50 kr. — 2 frton alul nem küldetik semmi.

TK. 1771. sz.

1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lebovits Lévi végrehajtónak Büchler Mórinczné szül. Lebovits Száli végrehajtást szenvedő ellen 500 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbírósg) területén lévő Szinna községe és határában fekvő a szinnai 148. sz. tjkvben A. I. 1-57. sorszám alatt foglalt s Büchler Mórinczné szül. Lebovits Száli végrehajtást szenvedő tulajdonul felvett 1/4 volt urbéri bel- és kültelekre az árverést 1167 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi augusztus hó 18-án délelőtti 9 órakor Szinna községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 116 forint 70 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényzcikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, 1886. évi május hó 27-én a homonnai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál.

Hornay, kir. albiró.

T. k. 2345. sz.

1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kassán székelő felső-magyarországi népgazdasági kölcsönös hitel- és takarékegyet mint szövetkezet végrehajtónak Balogh Györgyné szül. Kovács Mária végrehajtást szenvedő elleni 1066 frt tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg) területén lévő, S.-a.-Ujhely községe és határában fekvő, a s.-a.-ujhelyi 858. sz. tjkvben (2713-2715.) hr. sz. a. Balogh Györgyné szül. Kovács Mária nevére jegyzett szőlőre az árverést 966 frban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi augusztus hó 31-ik napján délelőtti 9 órakor s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 96 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzcikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy miniszter. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi május hó 18-án tartott üléséből.

Rácz Kálmán, kir. tvszéki jegyző.

Hammersberg Jenő, kir. tvszéki elnök.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sirkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

Sürgőnyczim:

Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

6-12

ANDÉL J.-féle uj felfedezett tengertúli por

pusztít:

poloskát, bolhát, svábot, molyt, oroszbogárt, legyet, hangyát, pinzebogárt, madármolyt, egyáltalában mindennemű rovar, — majdnem természetfölötti gyorsasággal és biztonsággal — olyformán, hogy a létező rovaroktól annak még csak nyoma sem marad. — Valódi minőségben és olcsó áron kapható:

PRÁGA

ANDÉL J.-féle gyógyfűkereskedésében

13 a fekete kutyához Huss utca 13. és a Szentgyörgyi Vilmos fűszerkereskedésében S.-a.-Ujhelyt.

LINKESCH SAMU özv.

vasúzet Eperjesen
ajánlja kitűnő minőségű

krakkói cserép-kályháit

fehér és diszes színekben,

FA-, KÖSZÉN-

és

coaks fűtésre,

KANDALLÓKAT,

TAKARÉK-

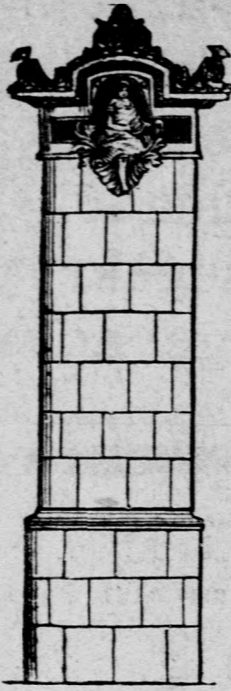
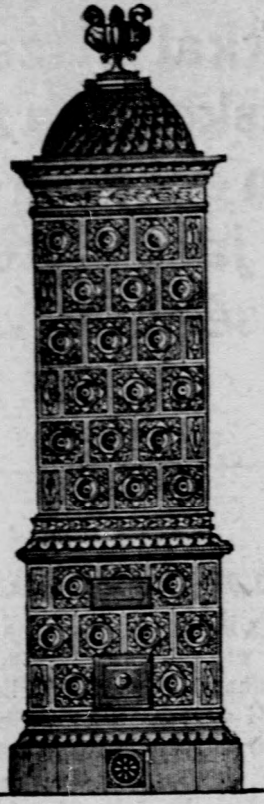
KONYHÁKAT

bármintemű

kivitelben.

legolcsóbb árakban.

Képviselet: Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.

HIRDETMÉNY.

A sárospataki főiskolában fenálló tápintézet részére az élelmi szerek (kenyér, hus, szalona, főzelék) a jövő 1886-87-ik iskolai évre is árlejtés útján fognak beszereztetni. Az árlejtés határideje augusztus 8, d. u. 3 óra, az intézet pénztári helyiségében. — Zárt ajánlatok is elfogadtnak. Bővebb felvilágosítással, ha szükséges, szolgál

a gazdasági választmány elnöke.

1119. k. b. szám.

Zemplénmegye közig. bizottsága elnökétől.

A m. kir. közmunka és közlekedési minisztérium folyó évi 24753. sz. a. kelt kegyes intézvényével a szőlőske község határában az 5. számú bodrogi átvágás létesítéséhez szükséges földterület kisajátítását elrendelvé az összes műszaki iratokat és tervezeteket az 1881. évi XLI. t. cz. 33. § a értelmében való eljárás végett megküldvén, a megyei közig. bizottság alulírott elnöke ez ügyben következőkép

határozott:

a közmunka és közlekedési nagyméltóságu minisztérium folyó évi 24753. sz. alatt kelt kegyes intézvényével a Szőlőske község határában az 5. sz. bodrogi átvágás létesítéséhez szükséges földterület kisajátítása elrendelvé, az ezen kisajátításra vonatkozó műszaki tervek egy példányát Szőlőske község házában folyó évi július hó 28. ának d. e. 9. óráját tűzőm ki és annak megtartásával Évva András bizottsági tag elnöklete alatt id. Farkas Lajos, Boruth Elemér, bizottsági tagokból és Pihoda Etel aljegyzőből alakított küldöttséget bízom meg.

Miről a tokaji m. kir. folyammérnöki mérnöki hivatal, Szőlőske község elöljárósága a terv és összeírás egy példányának kiadása mellett, továbbá gróf Andrássy Gyula, Takács Zsuzsanna, Takács Józsefné és örökösai Tóth András, Tóth Mihály János, Kovács Mihály, Csorosz János, Stofira József, Pletenyik András, özv. Szabó Barna Zsuzsa, Sarkady Eleonóra, özv. Rajna Jánosné, Nagy Jánosné, Rajna Zsuzsanna, Koreni Andrásné és Tóth Józsefné, szül. Szabó Zsuzsanna szőlőskei birtokos és lakosok azon hozzáadással értesítették, hogy az eljáró bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett a meghívott érdekelt felek megjelenése nélkül is érdemileg fog határozni.

S.-a.-Ujhely, 1886. július 2.

Molnár István,
főispán.

mint a közig. bizottság elnöke.

Hirdetmény.

A sárospataki állami tanítóképezdénél fennálló köztartás el- látása az 1886-87. tanévre bérbe fog adatni; e végből folyó évi augusztus hó 1-én árlejtés tartatik. A zárt ajánlatok július 31-ig alólírottán nyújtandók be. Az ajánlat egy növendék napi élelmezésére, mint egységi árra vonatkozik. Biztosítékul készpénzben vagy értékpapirban 300 forint csatolandó. A közelebbi fel- tételek az igazgatói irodában naponként d. e. 11-12 óráig meg- tekinthetők.

Sárospatak, 1886. jul. 14.

DEZSŐ LAJOS,
képezdei igazgató.

2-3

„MARGIT“

gyógyforrás,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmzeve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg te-trészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintéze-teiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a légző-, emésztő- és huy- szervek általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
foraktár

Édeskuty L.

m. k. udvari ásványviz-
szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

SZOLYVAI POLENAI OLENYAI

savanyúvizek, valamint

LUHI-ERZSÉBET

gyógyforrás vize, — mindannyian kitűnő üdítő ita-
lok s járványos betegségek alkalmával is nagyhatá-
suk, — megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY

munkácsi uradalmi ásványvizek bérlejtőjénél Nyiregy-
házán, s kaphatók országszerte minden nevezetesebb
gyógyszertárban, fűszerkereskedésekben és vendég-
lőkben is.

CZIGELKAI

LAJOS ISTVÁN

forrás.

forrás.

Gyógyviz

Borviz

elsőrendű, kipróbálva és
orvosi tekintélyek részé-
ből a legmelegebben
ajánlva.

legdúsabb szik- és szén-
sav tartalmu Európa va-
lamennyi ásványvize
között.

A forrás kezelősége

CZIGELKAI

11-12

(Sárosmege.)